

Kohtuasi C-256/09

Bianca Purrucker

versus

Guillermo Vallés Pérez

(eelotsusetaotlus,
mille on esitanud Bundesgerichtshof)

Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste tunnustamine
ja täitmine kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega –
Määrus (EÜ) nr 2201/2003 – Ajutised või kaitsemeetmed –
Tunnustamine ja täitmine

Kohtujurist E. Sharpstoni ettepanek, esitatud 20. mail 2010 I - 7356
Euroopa Kohtu otsus (teine koda), 15. juuli 2010 I - 7408

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega – Määrus nr 2201/2003*
(Nõukogu määrus nr 2201/2003, artiklid 8–14)

2. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega – Määrus nr 2201/2003*

(Nõukogu määrus nr 2201/2003, artiklid 20 ja 39)

3. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega – Määrus nr 2201/2003*

(Nõukogu määrus nr 2201/2003, artiklid 20–27)

1. Kui ajutisi meetmeid võtnud kohtu pädevus lahendada sisulist küsimust määruse nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus nr 1347/2000, alusel ei ilmne selgelt tehtud kohtuotsuse asjaoludest või kui selles kohtuotsuses puudub mõnele selle määruse artiklites 8–14 esitatud pädevuse alusele viitav selge põhjendus pädevuse kohta asja sisuliselt lahendada, siis võib sellest järeldada, et see kohtuotsus ei ole tehtud vastavalt nimetatud määruses sätestatud kohtualluvuse reeglitele. Seda kohtuotsust võib siiski uurida vastavalt selle määruse artiklile 20 ajutiste meetmete ja kaitsemeetmete kohta, et kontrollida, kas sellele kohaldatakse nimetatud sätet.
2. Arvestades vanemliku vastutuse küsimustes määratud ajutiste meetmete tähtsust – olgu need siis võetud kohtu poolt, kes on pädev asja sisuliselt arutama, või mitte – ja eelkõige nende võimalikke tagajärgi väikelastele, täpsemalt üksikeisest lahutatud kaksikutele, ning asjaolu, et meetmed võtnud kohus väljastas sellisel juhul määruse nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus nr 1347/2000, artikli 39 alusel tõendi, kuigi selles tõendis käsitletud ajutiste meetmete kehtivus sõltus sellest, kas 30 päeva jooksul on sisulises küsimuses esitatud hagi, siis on oluline, et sellise menetlusega seotud isik, isegi kui meetmed võtnud kohus kuulus ta ära, saaks omal algatusel esitada apellatsioonkaebuse neid ajutisi meetmeid võtnud otsuse peale, et vaidlustada erinevas kohtus, kui see, kes need meetmed võttis ja kes tegi otsuse lühikese aja jooksul, pädevust sisulises küsimuses, mille ajutised meetmed võtnud kohus endal tunnistas

(vt punkt 76)

olevat, või kui kohtuotsusest ei ilmne, et kohtul oli pädevus või kui see kohus tunnistas end pädevaks selle määruse alusel, siis selle määruse artiklis 20 kehtestatud tingimuste täitmist, nimelt:

- meetmed peavad olema edasilükkamatud;
- meetmed peavad olema võetud asja arutava kohtu asukohaliikmesriigis viibivate isikute või seal asuva vara suhtes, ja
- meetmed peavad olema ajutised.

Seda apellatsioonkaebust peab saama esitada ilma, et see määraks ette ära selle esitanud isiku poolt mis tahes nõustumise ajutisi meetmeid võtnud kohtu poolt endal tunnustatud võimaliku pädevusega arutada asja sisuliselt.

3. Määruse nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnustatakse kehtetuks määrus nr 1347/2000, artikli 21 ja järgnevate artiklite sätteid ei kohaldata hooldusõiguse valdkonnas tehtud ajutiste meetmete suhtes selle määruse artikli 20 tähenduses. Nimelt ei soovinud liidu seadusandja sellist kohaldatavust, nagu ilmneb nii määruse ettevalmistavatest materjalidest kui ka varasemate õigusnormide – nagu määrus nr 1347/2000 ja II Brüsseli konventsioon – vastavatest sätetest. Lisaks tekitaks määruses nr 2201/2003 sätestatud tunnustamise ja täitmise süsteemi kohaldamine kõigis teistes liikmesriikides, sh liikmesriigis, kelle pädevuses on asja sisuline arutamine, ohu, et hoitakse kõrvale selles määruses kehtestatud kohtualluvuse eeskirjadest, ning toimuks *forum shopping*, mis on aga vastuolus nimetatud määrusega taotletud eesmärkidega ja eelkõige lapse ülimusliku huvi arvestamisega, mistõttu teda puudutavaid kohtuotsuseid teeb tema alalisele elukohale lähedane kohus, mis on liidu seadusandja arvates parimas olukorras, et hinnata lapse huvides võetavaid meetmeid.

(vt punktid 77, 97 ja 98)

(vt punktid 84, 91 ja resolutsioon)